

- [Od povrća](#)
- [Od riba i plodova mora](#)
- [Od riže](#)
- [Od sira](#)
- [Od tijesta](#)
- [Od tjestenine](#)
- [Tople zakuske i sendviči](#)

- [Umaci i preljevi](#)
 - [Jela s dipovima](#)
 - [Salatni preljevi](#)
 - [Umaci](#)

- [Zimnica](#)
 - [Kiselo](#)
 - [Slatko](#)

- [Doručak](#)

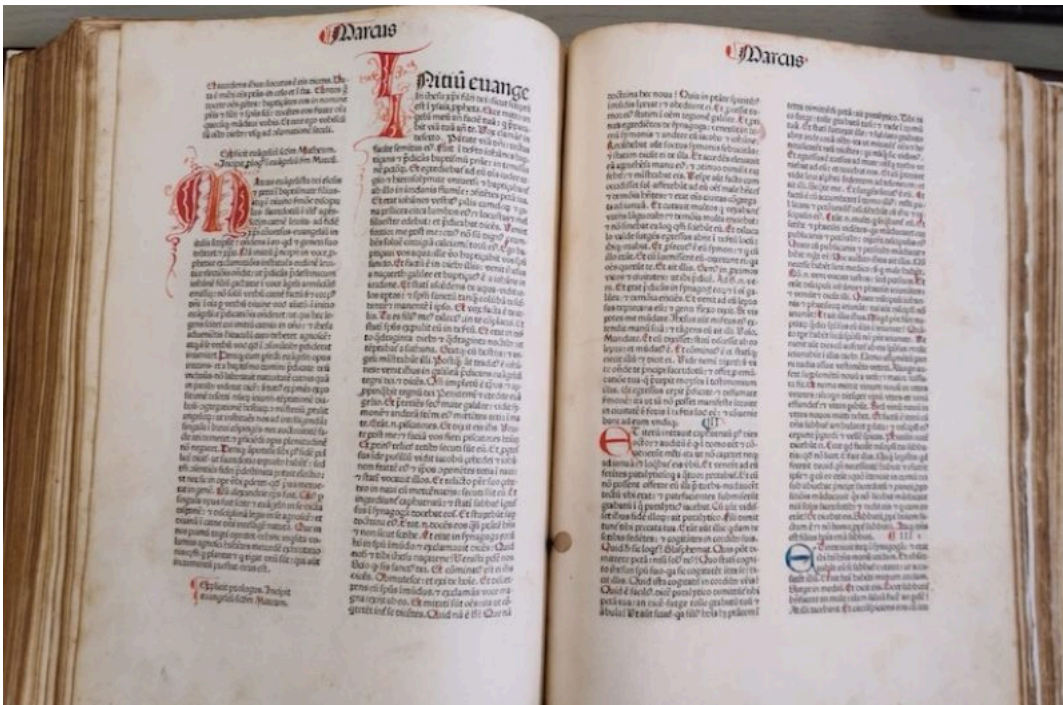
- Horoskop
- Vodič

Pretraži portal Dugo Selo...

"Skriveno" blago hrvatskih samostana: : Inkunabule u hrvatskim samostanima

dugoselo.info [Vijesti](#) - [Hrvatska Kultura](#)

Platforma: Lokalno - prvo bitno 28.11.2025.



Prije dva mjeseca Nacionalna i sveučilišna knjižnica objavila je monumentalno izdanje monografiju „Inkunabula Croatica“. Čitateljima se ovim daje uvid u 180 primjeraka hrvatskih inkunabula, od kojih se sedamnaest čuva u franjevačkim samostana, dvije u dominikanskom samostanu.

Jedna od osoba koja je dala veliki doprinos istraživanju i popisivanju inkunabula u samostanskim knjižnicama je fra Vatroslav Frkin, član Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Stoga je objava spomenute monografije, ali i teme ovih napisa bila dobra prigoda potražiti ga u franjevačkom samostanu u Samoboru, gdje je rado pokazao i blago koje se ovdje čuva, a riječ je o tri inkunabule.

Priču o inkunabulama i svome doprinosu usko veže uz ime Šime Jurića (Sinj, 18. svibnja 1915.-Zagreb, 27. listopada 2004.). Jurić je dugi niz godina od 1946. do 1979. bio voditelj Zbirke rijetkih i starih knjiga i rukopisa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Njih dvojica zajedno su 1986. započeli reviziju kataloga inkunabula koji je 1952. godine objavio Josip Badalić (7. lipnja 1888.-11. kolovoza 1985.).

Fra Frkin ističe, kako je Badalić registrirao oko 1500, a dvojac Jurić-Frkin gotovo duplo više. Dragocjenim ocjenjuje iskustvo koje je stekao surađujući s Jurićem koji je vrlo detaljno pripremio obrasce, koji su prikupljali sve relevantne podatke o pojedinoj inkunabuli. Sugovornik upućuje na časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu „Croatica Christiana periodica“ u kojem je objavljeno više Jurićevih radova. Posebno ističe „Katalozi inkunabula crkvenih ustanova u Hrvatskoj: Zbirka inkunabula Metropolitanske knjižnice u Zagrebu“ (v. CCP, Vol. 8 No. 13, 1984.). Zajednički rad, godinu dana kasnije Jurić potpisuje s Franjom Šanjekom „Katalozi inkunabula crkvenih ustanova u Hrvatskoj II. Zbirka inkunabula dominikanskih knjižnica u Hrvatskoj“ (v. CCP, Vol. 9 No. 15, 1985.). Zajednički rad Jurića i Frkina objelodanjen je u stručnim radovima „Katalozi inkunabula crkvenih ustanova u Hrvatskoj III. Zbirka inkunabula u knjižnicama Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda (v. CCP, 11, No. 20, 1987), „Katalozi inkunabula crkvenih ustanova u Hrvatskoj IV. zbirka inkunabula u knjižnicama Provincije sv. Jeronima, prvi dio“ (v. CCP, Vol. 14, No. 26, 1990), „Katalozi inkunabula crkvenih ustanova u Hrvatskoj IV. zbirka inkunabula u knjižnicama Provincije sv. Jeronima, drugi dio“ (v. CCP, Vol. 15, No. 27, 1991). Upućuje, i na druge radove poput „Katalozi crkvenih ustanova u Hrvatskoj. V. Zbirka inkunabula Hrvatske provincije franjevaca konventualaca sv. Jeronima“ (v. CCP, Vol. 22, No. 42, 1998).

Dakako, posebno mu je na duši knjižnice njegove Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. O tomu je napisao više radova objavljenih u raznim zbornicima. S ponosom ističe devetnaest samostana diljem Hrvatske, od Iloka do Trsata u kojima se čuva više od stotinu inkunabula. Najviše njih se nalazi u knjižnici varaždinskog franjevačkog samostana, čak 38, a potom slijedi samostan na Trsatu sa 22 inkunabule. Uz to dodaje i jednu zanimljivost. Naime, unatoč brojnosti inkunabula u Varaždinu, Badalić ih u svom katalogu uopće ne spominje.

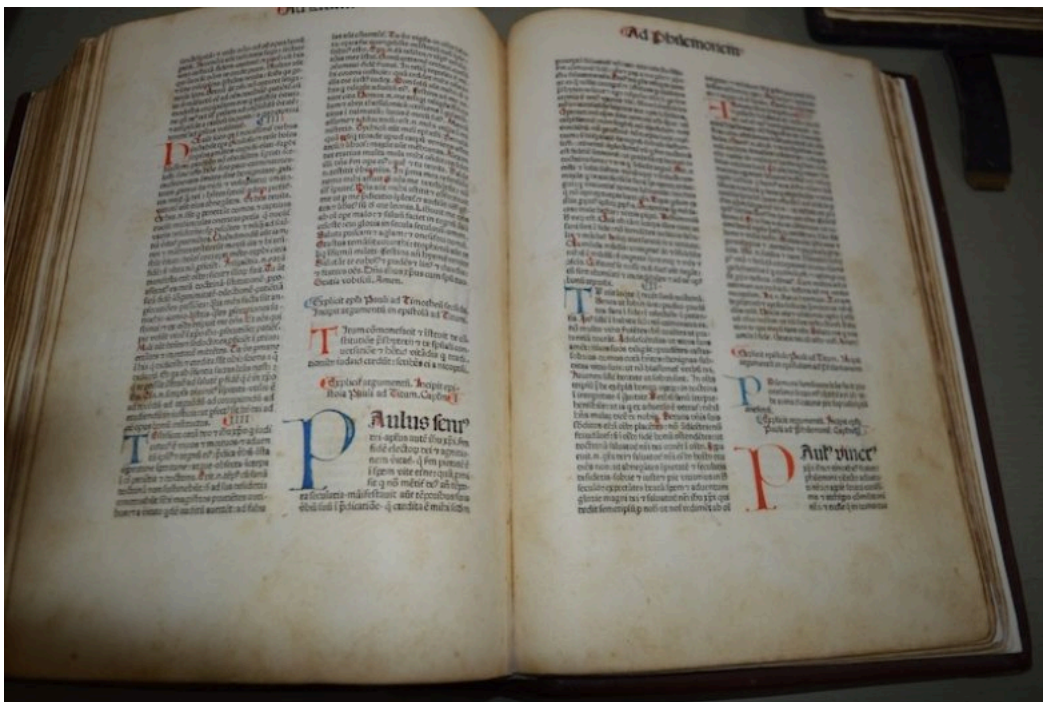
Pokazujući ponos samoborskog samostana, naglašava kako su dvije inkunabule u ovu knjižnicu došle iz samostana u Jaski, a jedna iz Varaždina. Riječ je o dvije Biblije iz 1475. i 1493., te o „Legenda aurea“ iz 1483. godine. Sva tri vrijedna izdanja kompletno su restaurirana. U maniri pravog stručnjaka, fra Frkin tumači signature, a potom vodi od stranice do stranice tumačeći o kojim se dijelovima Biblije, odnosno životopisa svetaca radi, te o načinu rada i ukrašavanja početaka poglavlja.

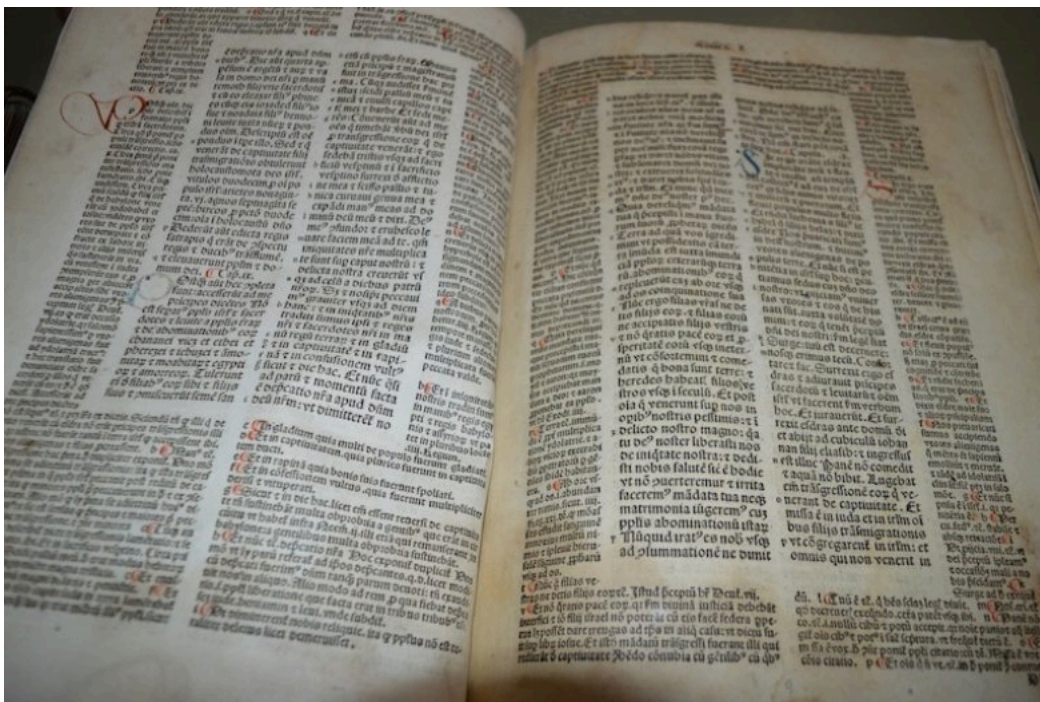
Objavljivanjem monografije s početka teksta, rad na istraživanju inkunabula u hrvatskim samostanima nije gotov.

Fra Frkin je naglasio, kako su u Vukovaru pronađene dvije inkunabule koje nisu u popisu, te je vrlo rado prihvatio poziv pregledati iste, te ih obraditi kako je naučio u Jurićevoj „školi“.

K tome, ovo ljeto je objavljeno kako su pronađene inkunabule i u samostanu sv. Frane u Cresu. Riječ je o Marulićevim inkunabulama koje je pronašao Zvonko Pandžić, hrvatski filozof i filolog iz Würzburga. Zaključuje li se ovim popis inkunabula u hrvatskim samostanima vrijeme će pokazati. Nadamo se, da će mlađe generacije istraživača nastaviti rad.







Tekst i foto: Marija Belošević

Tekst objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

- POVEZNICE:
- [Inkunabule u hrvatskim samostanima](#)

- PODIJELITE:
-

Prethodna vijest
[Humanitarna inicijativa: Scem za dobar vid](#)

